
Moduuli 4

— Opiskelijan kielipassi —

Arviointi

B2.1 Hienoa!

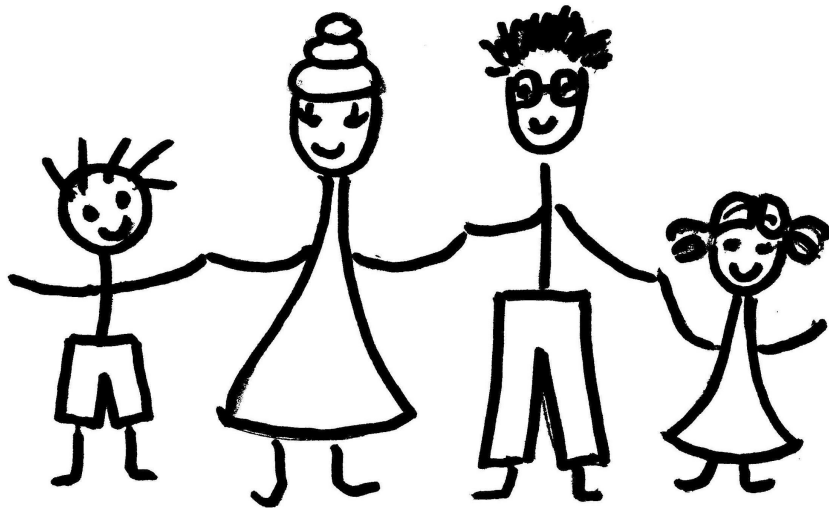
B1.1. Hyvää työtä!

A2.2. Treenaa vielä vähän.

A2.1. Tämä on alku. Lisää treeniä.

0 Ei voi arvioida

Ihminen ja lähipiiri, minä ja perhe, tapakulttuuri

Ihminen ja lähipiiri

Sosiaaliset käytänteet ja normit

Osaan toimia sosiaalisten käytänteiden ja normien mukaisesti (sekä tuttavallisissa että puolivirallisissa tilanteissa):

- Osaan tervehtiä ja hyvästellä.
- Osaan puhutella ja vastata puhutteluun.
- Osaan esitellä itseni ja toisen.
- Osaan pyytää anteeksi, pahoitella, kiittää, esittää kohteliaisuuksia ja onnitteluja ja reagoida niihin, osaan lähettää terveisiä ja välittää terveisiä sekä kieltäytyä kohteliaasti.
- Osaan keskeyttää kohteliaasti, pääsen mukaan keskusteluun, osaan kysyä tarkentavia kysymyksiä, toistaa ja pyytää toistamaan, kertoa, jos en ymmärrä tai ymmärrän, osaan täsmentää ilmaisua ja ilmaista epäröintiä.

Ihminen ja lähipiiri

Minä ja perhe, suulliset taidot

Osaan keskustella asumishistoriastani melko yksityiskohtaisesti ja kertoa omasta elämästäni (lapsuus, nuoruus, aikuisuus). Osaan kysyä ja vastata teemaan liittyen. Tiedän myös, mistä asiasta on sopivaa kysyä toiselta ihmiseltä.

Osaan kuvailla melko tarkasti toista ihmistä ja itseäni (ulkonäkö ja luonne). Tiedän omat hyvät ja huonot puoleni ja osaan kertoa, miten toimin erilaisissa tilanteissa. Osaan myös kertoa, miten haluaisin muuttua (luonne).

Osaan puhua unelmistani elämässä (sekä vapaa-ajalla että työelämässä).

Osaan kertoa ja keskustella omasta kulttuuristani. Osaan keskustella joistakin tavoista ja perinteistä Suomessa ja omassa kotimaassani. (Minkä ikäisenä lapset lähtevät kotoa tavallisesti, milloin mennään naimisiin, kuinka kauan seurustellaan...)

Osaan vertailla tapoja ja perinteitä Suomessa ja kotimaassani.

Ihminen ja lähipiiri

Minä ja perhe, kirjalliset taidot

Osaan kuvailla esim. työhakemuksessa tai sähköpostiviestissä, millainen työntekijä olen (luonne, hyvät puolet, kehitettävät puolet, kiinnostuksen kohteet ym.).

Osaan kirjoittaa omasta osaamisestani sekä työssä että vapaa-aikana, (ks. kohta työ ja koulutus). Ja osaan myös kirjoittaa siitä, mitä haluaisit oppia.

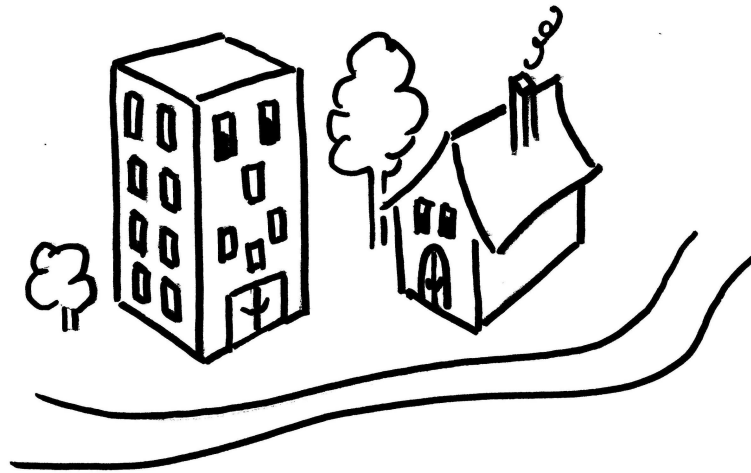
Ymmärrän tekstejä, joissa kuvaillaan ihmisiä työntekijöinä, heidän heikkouksia ja vahvuuksia.

Ymmärrän tekstejä, jotka kertovat suomalaisesta kulttuurista, tavoista ja perinteistä.

Osaan kirjoittaa lyhyen ja yhtenäisen tekstin kotimaani kulttuurista ja verrata sitä Suomen kulttuuriin (tavat ja perinteet).

Ihminen ja lähipiiri

Koti ja asuminen

Ihminen ja lähipiiri

Koti ja asuminen, yleiset

Osaan käsitellä seuraavia aiheita sekä suullisesti että kirjallisesti:

- kotipaikka
- asuminen (asumismuodot, huoneet, kalustus)
- asuinalue (kaupunki/maaseutu, palvelut, viihtyisyys, harrastusmahdollisuudet)
- asuinolosuhteet, asuntopolitiikka, asumisturvallisuus *

Osaan nimetä, kuvailla, selostaa, korjata, tarkentaa, pyytää tarkennusta, kysyä ja vastata myöntävästi sekä kieltävästi

Osaan ilmaista erilaisia tunteita, mm. iloa, tyytyväisyyttä, tyytymättömyyttä, epätoivoa, pettymystä ja vihaa kotiin ja asumiseen liittyvissä tilanteissa.

Osaan kertoa, jos olen eri mieltä tai samaa mieltä ja perustella ajatukseni hyvin.

Ihminen ja lähipiiri

Koti ja asuminen, suulliset taidot

Osaan kysyä ja keskustella naapurien kanssa talon yhteisistä asioista (taloyhtiön, kotikadun tai lähiseudun). Osaan myös kertoa oman mielipiteeni ja perustella sen. Osaan kysyä tarkentavia kysymyksiä toisten mielipiteistä tai heidän kertomastaan asiasta.

Osaan keskustella teeman asioista epävirallisesti naapurien kanssa ja toisaalta myös virallisesti esim. isännöitsijän kanssa. Ymmärrän virallisen ja epävirallisen puhetyylin eron.

Osaan kuvailla ja vertailla asuinympäristöäni, jossa asun Suomessa ja jossa asuin kotimaassani (esim. kaupunki / maaseutu, mitä ympäristössä on, millaisia palveluja ympäristössä on).

Osaan kommunikoida kodin ongelmatilanteissa. Osaan kuvailla ja selittää tarkasti, mitä tapahtui ja pyytää apua (huoltomies, sähkömies, kodinkonekorjaaja, rakennusmies...). Osaan kertoa, jos olen samaa mieltä, eri mieltä, tyytyväinen tai tyytymätön ja perustella mielipiteeni. Osaan toimia myös virallisissa puhetilanteissa.

Ihminen ja lähipiiri

Koti ja asuminen, kirjalliset taidot

Osaan kirjoittaa tarkan vuokra-ilmoituksen (esim. kesän ajaksi) omasta asunnosta tai etsiä uutta kämppeistä.

Osaan kirjoittaa kohteliaan viestin tai pahoittelun naapurille tai ilmoittaa sähköpostiviestillä häiriöstä taloyhtiölle. Ymmärrän virallisen ja epävirallisen tekstin erot.

Osaan kysyä lisätietoja sähköpostitse asumiseen liittyvistä asioista (tiedustelu vuokra-asunnosta ym.)

Osaan täyttää asunnon hankkimiseen ja muuttamiseen liittyviä lomakkeita (asuntohakemus, vuokrasopimus, muuttoilmoitus, sähkösoopimus, kotivakuutus ym.)

Ymmärrän muutaman sivun tekstejä asunnosta ja asumisesta (esim. lehtiartikkelit, raportit, yksityiskohtaiset ohjeet).

Ihminen ja lähipiiri

Kotityöt

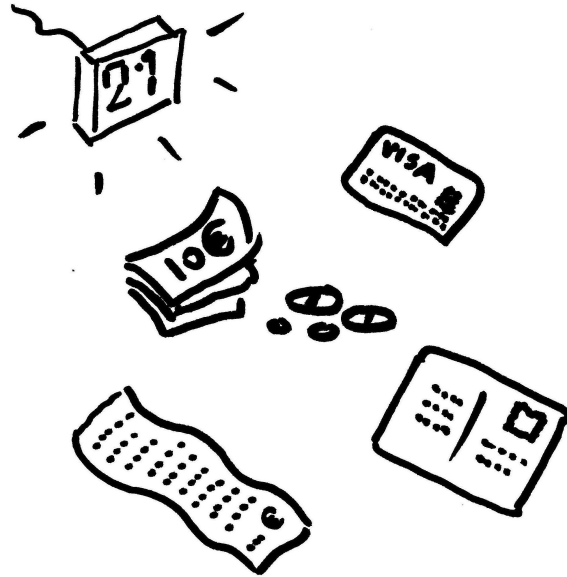

Osaan kertoa mielipiteeni kotitöihin liittyvistä asioista (miesten ja naisten työt, lasten rooli kotona, viikkoraha, ruoanlaitto), perustella mielipiteeni hyvin ja vertailla suomalaista ja oman kotimaani kulttuuria näissä asioissa.

Osaan pyytää kohteliaasti, ehdottaa ja käskää kotitöihin liittyvissä tilanteissa ja perustella pyyntöni. Osaan ilmaista mm., jos olen tyytymätön, pettynyt, kiitollinen, kyllästynyt tai tyytyväinen.

Ymmärrän myös television ruokaohjeita ja osaan selostaa näkemääni ja kuulemaani toiselle henkilölle (kirjallisesti ja suullisesti).

Arkielämä, asiointi

Arkielämä

Asiointi, suulliset ja kirjalliset taidot

Asioiminen on minulle helppoa:

ostaminen, pyytäminen, palautteen antaminen, kiitokset, valittaminen, vaatiminen, tilaaminen, ajan sopiminen, neuvominen, avun pyytäminen ja tarjoaminen, luvan pyytäminen ja antaminen, kutsuminen, muistuttaminen, varoittaminen sekä rohkaiseminen.

Ymmärrän virallisten ja epävirallisten puhetilanteiden erot ja osaan toimia niissä luontevasti.

Osaan ilmaista tunteitani asiointitilanteissa sekä suullisesti että kirjallisesti (mm. tyytyväisyys, tyytymättömyys, pettymys, viha, huoli, kyllästyminen, hämmästyminen, kiitollisuus)

Arkielämä

Kodin talous, suulliset ja kirjalliset taidot

Tänne jotain???

Osaan keskustella rahaan, maksamiseen ja kuluttamiseen sekä perheen talouden suunnitteluun liittyvistä asioista. Osaan hoitaa raha-asiani suullisesti ja kirjallisesti eri tilanteissa.

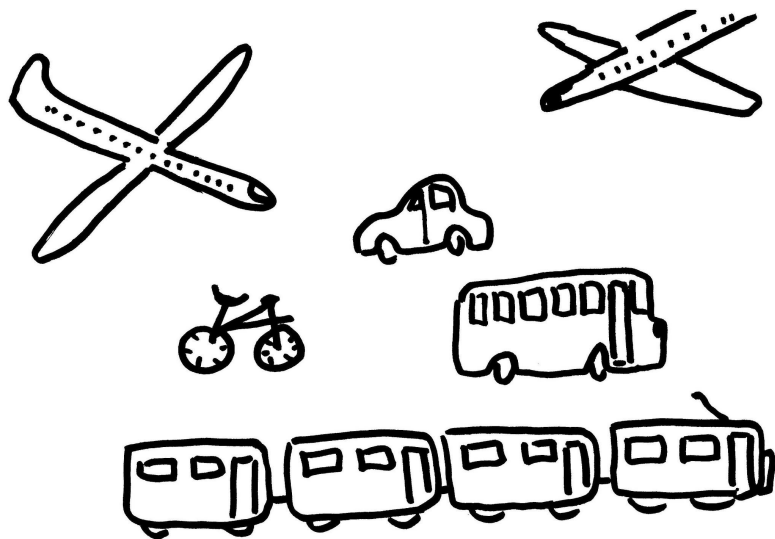
Tunnen erilaisia maksumuotoja (osamaksu, kulutusluotto...) ja osaan vertailla niitä ja valita sopivan. Osaan kysyä lisää.

Tiedän, mistä saan talouteeni apua tarvittaessa. Tiedän, miten toimin, jos minulla on vaikeuksia raha-asioissa ja osaan hakea apua kirjallisesti ja suullisesti.

Ymmärrän raha-asioita ja kuluttamista koskevia tekstejä ja tunnistan tekstilajin (asiateksti). Osaan ilmaista syitä ja seurauksia, ilmaista mielipiteitä ja perustella.

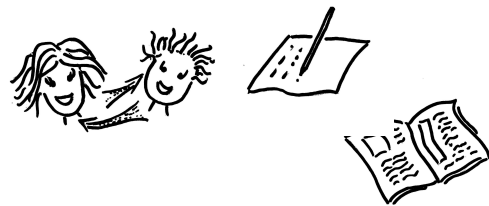
Arkielämä

Matkustaminen

Arkielämä

Matkustaminen, suulliset ja kirjalliset taidot

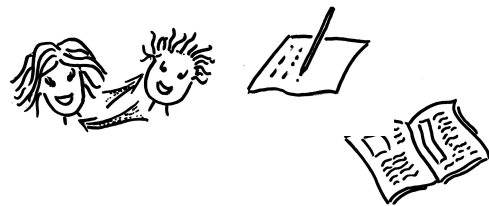
Selviän itsenäisesti matkanjärjestelyistä:

- tiedustelut ja tiedonhankinta kohteesta ja majoitusmahdollisuuksista
- matka- ja majoitusjärjestelyt, matkavakuutus
- joukkoliikenne (lähtö- ja saapumisajat, lippu, reitin ja matkustustavan valinta)
- kuulutukset ja kyltit kulkuneuvoissa, tulleissa ja julkisissa rakennuksissa
- maahantulo ja maastalähtö
- hotellissa asioiminen
- tien neuvominen, ajo-ohjeet, liikennemerkkit ja -säännöt
- kulkuvälineen vuokraaminen ja huolto
- matkakohteen esittely ja neuvojen antaminen
- ongelmatilanteet: tavaroiden katoaminen, eksyminen, myöhästymiset, varkaudet, onnettomuudet, vuokra-auton hajoaminen...

Osaan ilmaista tunteita (mm. tyytyväisyys, tyytymättömyys, neuvottomuus, pettymys, viha, huoli, pelko, hämmästys, kiitollisuus) ja kertoa mielipiteeni sekä virallisissa että epävirallisissa tilanteissa.

Arkielämä

Matkustaminen, suulliset ja kirjalliset taidot

Tää pitäis avata tarkemmiksi osaamisiksi.

Osaan etsiä tietoa, kysyä, vertailla ja ostaa matkan, lipun, hotellin, mökin ym. Osaan lukea matkasivustoja ja keskustelupalstoja. Osaan kysyä lisätietoja eri kohteista ja matkustamisesta sekä osaan valittaa ongelmatilanteissa. Erotan oleellisen tiedon internet-sivustoilta ja osaan arvioida internet-palveluita kriittisesti.

Tunnistan mainoksen tekstilajin ja osaan kertoa matkustamisesta ja kuvailla matkan eri vaiheita, kokemuksia, mieltymyksiä, mielipiteen ilmaisua ja perustelua sekä tehdä suunnitelmia. Osaan ehdottaa ja neuvotella rakentavasti matkailuun liittyvissä tilanteissa. Osaan puhua erilaisissa ongelmatilanteissa. Osaan puhua toiveistani.

Tiedän, miten pääsen mukaan keskusteluun ja miten säilytän puheenvuoron.

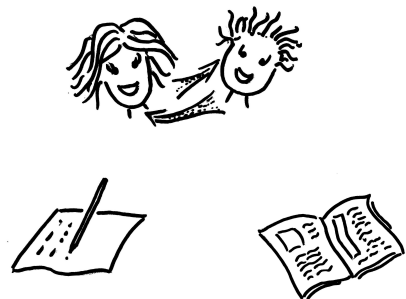
Vapaa-aika

Vapaa-aika, yleistä

Osaan käsitellä seuraavia kulttuuriin liittyviä teemoja sekä suullisesti että kirjallisesti:

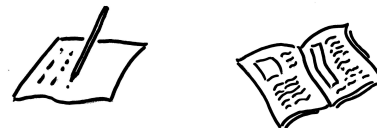
- Urheilu (eri lajit, huippu-urheilu, urheilu vapaa-ajanviettotapana)
- Taide (kuvataiteet, teatteri, kirjallisuus)
- Musiikki (eri musiikkilajit, musiikin merkitys)
- Kansanperinne ja kansalliset tavat
- Ruoka (perinneruuat ja ruokailutottumukset)
- Kirjasto
- Populaarikulttuuri (tv-ohjelmat, mainokset, media)
- Uskonnot ja maailmankatsomukset

Vapaa-aika, suulliset ja kirjalliset taidot

Tänne jotain avattava...

Osaan etsiä tietoa vapaa-ajan toiminnasta ja yhdistyksistä omalta alueeltani. ja löytää paikkoja mielekkäisiin kielenkäyttötilanteisiin.

Tunnen yhdistystoimintaa ja kolmannen sektorin toimijoita. Tiedän, miten pääsen mukaan vapaaehtoistyöhön halutessani. Osaan kysyä lisätietoa ja keskustella aiheesta ja ilmaista halukkuuteni olla mukana. Ymmärrän asiapuhetta ja erotan olennaisen ja epäolennaisen puheesta.

Ymmärrän keskustelua aiheesta, osaan reagoida siihen ja osaan mukauttaa oman puheenvuoroni keskusteluun.

Pystyn sopimaan loman ajankohdan, ehdottamaan ja perustelemaan sen.

Terveys ja hyvinvointi

Terveys ja hyvinvointi, yleiset

Osaan puhua ja kirjoittaa seuraavista teemoista:

- fyysinen ja psyykkinen vointi
- ruumiinosat
- sairastuminen (avun hakeminen, lääkärissäkäynti, sairaala)
- tapaturmat, sairaudet ja asiointi apteekissa
- hätätapauksessa toimiminen
- terveydenhuolto
- terveyskasvatus
- elämäntavat
- toimintaohjeet (lääkkeet, kuntoutus, jumppa)

Terveys ja hyvinvointi, suulliset taidot

Osaan asioida mm. apteekissa, lääkärillä, laboratoriossa, röntgenissä, sairaalassa, ensiavussa, hammaslääkärissä, työterveyshuollossa sekä neuvolassa ja eläinlääkärillä jos tarpeen. Osaan hoitaa asiani, pyytää apua, ilmaista tunteita kuten epätietoisuutta, epävarmuutta, tyytymättömyyttä, pettymystä tai kiitollisuutta.

Osaan kertoa tarkasti, mitä on tapahtunut ja miltä minusta tuntuu (tunteet, fyysinen sekä psyykkinen olo ja kipu). Osaan kuvailla yksityiskohtaisesti ja tarkentaa pyydettäessä.

Osaan ilmaista, kun olen huolestunut, pelkään tai olen helpottunut (esim. tilanteessa, jossa joku muu on sairas tai paranee vaikeasta sairaudesta).

Osaan lohduttaa, kannustaa ja ilmaista myötätuntoa.

Osaan kertoa terveellisistä ja epäterveellisistä elämäntavoista ja perustella ajatukseni hyvin. Tunnen ruokaan ja terveyteen liittyviä tunnettuja käsitteitä ja osaan keskustella niistä. (Tiedän esimerkiksi, mitä ovat ruoka-aineympyrä tai ravintopyramidi, UKK:n liikuntapiirakka (suositus liikunnan määrästä ja laadusta) ja BMI eli painoindeksi.)

Terveys ja hyvinvointi, kirjalliset taidot

Tänne jotain...

Osaan kertoa omasta kotoutumisprosessistani, psyykkisestä hyvinvoinnistani erilaisissa elämäntilanteissa. Tunnen kriisipalvelut ja osaan hakea apua erilaisissa elämäntilanteissa.

Ymmärrän esimerkiksi kotoutumiseen liittyviä henkilökuvia ja elokuvia ja eri elämäntilanteisiin sopeutumista. Osaan keskustella ihmisen kokemuksista ja osaan ilmaista suhtautumistani toisen kokemuksiin.

Osaan terveydenhuollon polut paikkakunnallani ja osaan kysyä lisätietoa. Tunnen myös laskutus- ja tukimenettelyt (Kela, vakuutukset...) ja osaan kysyä neuvoa niihin liittyen.

Tiedän, miten ylläpidän työkykyäni, miten jaksan työssä paremmin ja miten kommunikoin työyhteisöni kanssa. Pystyn osallistumaan keskusteluun työpaikalla, osaan small talkia, huumoria, reagointia ja tunnen myös suomalaista nonverbaalia viestintää.

Työ ja koulutus

Työ ja koulutus, yleiset teemat

Osaan puhua ja kirjoittaa seuraavista teemoista:

- perustiedot (työpaikka, työtoverit, työaika, työtyytyväisyys)
- päivittäinen rutiini (työpäivän pituus, vaiheet, tauot, vapaa-aika, työajan seuranta)
- työvuosi (työjaksot ja lommat)
- työkokemus (työtehtävien kuvaus, pätevyysvaatimukset)
- oman työn vaatima kielitaito
- oma ammatti, ammattiala ja lähialat
- palkkaus, arvostus, ilmapiiri ja työssä viihtyminen
- urakehitys ja uratoiveet
- työturvallisuus ja ergonomia
- työllisyys ja työttömyys
- ammattiyhdistystoiminta (palkka ja työsuhte-edut)
- kokoukset ja neuvottelu

Tiedän sosiaaliset käytänteet ja osaan toimia sekä suullisesti että kirjallisesti esim. seuraavissa tilanteissa: osaan kieltäytyä kohteliaasti, kiittää, pahoitella, ehdottaa, keskeyttää kohteliaasti, kysyä tarkennuskysymyksiä ja ilmaista, jos en ymmärrä tai reagoida, jos ymmärrän. Osaan korjata ja täsmentää ilmaisua ja ilmaista epärointiä.

Työ ja koulutus, suulliset taidot

Osaan kertoa ja keskustella Suomen ja kotimaani koulutusjärjestelmän sekä työkuiltuurin eroista, osaan sanoa mielipiteeni niistä ja perustella ajatukseni hyvin.

Osaan kertoa yksityiskohtaisesti työ- ja koulutushistoriastani. Osaan kuvailla tarkasti esim. työtehtäväni ja vastuuni. Osaan myös kertoa itsestäni työntekijänä.

Osaan kuvailla tarkasti osaamistani (mitä osaan, missä olen hyvä/taitava, mitä haluaisin oppia, mikä on minulle vaikeaa) ja lyhyen sekä pitkän tähtäimen tulevaisuudensuunnitelmiani.

Osaan ottaa yhteyttä työnantajaan puhelimitse tai henkilökohtaisesti ja tiedän epävirallisen ja virallisen puhetilanteen erot. Osaan olla kohtelias ja asiallinen.

Selviän työhaastattelusta ja koulutuksen valintahaastattelusta. Osaan vastata, kysyä tarkentavia kysymyksiä, kertoa mielipiteitä ja perustella niitä.

Osaan kommunikoida työpaikalla myös ongelmatilanteissa: osaan pyytää anteeksi, pahoitella, ehdottaa ratkaisua ongelmaan, kiittää ja kannustaa.

Työ ja koulutus, kirjalliset taidot

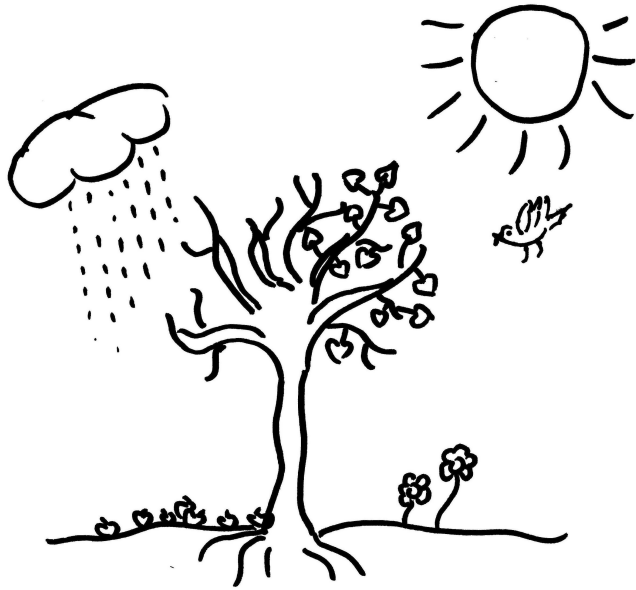
Osaan vastata työsähköpostiviesteihin ja kirjoittaa itse virallisempia ja epävirallisia sähköpostiviestejä sekä muita tekstejä (arvostelu, liikekirje, hakemus, yhteenveto, ohje)

Osaan tiivistää eri lähteistä poimittuja tietoja, referoida ja kirjoittaa lyhennelmiä.

Osaan ilmaista, mitä ajattelen asiasta (mielipide), perustella ajatukseni hyvin ja kommentoida muiden näkemyksiä.

Tiedän tärkeimmät asiat oikeinkirjoituksesta ja osaan käyttää välimerkkejä.

Luonto ja ympäristö

Luonto ja ympäristö, suulliset ja kirjalliset taidot

Osaan käsitellä seuraavia aiheita suullisesti ja kirjallisesti (ymmärrän myös laajempia kokonaisuuksia ja osaan kertoa oman maan oloista yleisellä tasolla ja vertailla sekä esittää perusteltuja mielipiteitä):

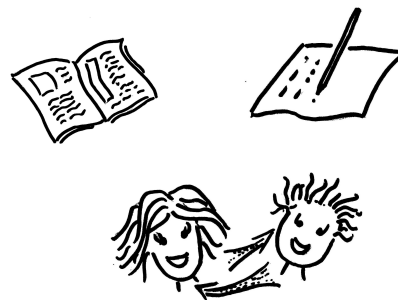
- luonto ja ympäristö
- sää, ilmasto, vuodenaajat
- luonnonvarat
- luonnon- ja ympäristönsuojeluun liittyvät kysymykset
- kierrätys ja lajittelu
- ekologiset kysymykset
- luonnonkatastrofit ja -mullistukset
- eläimet (lajit, olosuhteet, käyttäytyminen)
- kasvit (lajit, elinolosuhteet, hyödyntäminen)
- maatalous (maanviljely, karjanhoito)

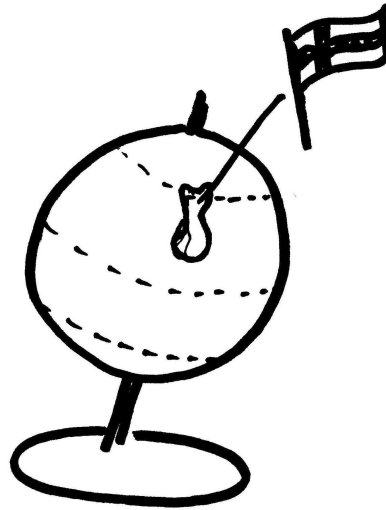
Luonto ja ympäristö, suulliset ja kirjalliset taidot

Tunnen tavallisimmat käsitteet ympäristöongelmiin liittyen (mm. ilmastonmuutos, luonnonvarojen ehtyminen, liikkakulutus, väestönkasvu, vesipula, köyhyys) ja osaan keskustella niistä.

Osaan ilmaista turhautumista, huolta ja pelkoa liittyen ympäristöongelmiin.

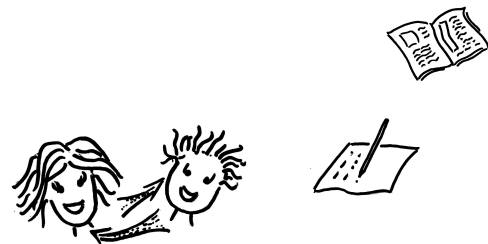
Yhteiskunta

Yhteiskunta, suulliset ja kirjalliset taidot, yleiset

Osaan kirjoittaa ja puhua jotakin seuraavista asioista. Ymmärrän laajempia kokonaisuuksia ja osaan kertoa oman maan tilanteesta yleisellä tasolla. Osaan kysyä, esittää ja perustella mielipiteitä. Osaan ilmaista, jos olen/en ole varma asiasta tai olen epätietoinen.

- väestö (väestörakenne, väestön lyhyt historia)
- maan sijainti (naapurimaat, kansainväliset yhteydet)
- koulutusjärjestelmä (tavoitteet, tehtävät, oppilaitokset)
- kieliolot
- poliittinen järjestelmä (rakenne, toimivuus, vaalit, hallinto)
- historia (tärkeimmät vaiheet ja niiden vaikutukset)
- talouselämä (esim. tärkeimmät elinkeinot, työmarkkinat, yksityinen kulutus, julkinen talous, verotus, EU, globaalistuminen)
- sosiaaliturvajärjestelmä (rakenne, toimivuus)
- oikeusturvajärjestelmä (oikeuslaitos, ihmisoikeudet, lainsäädäntö)
- tasa-arvo (sukupuoli, alueellisuus, vähemmistöt)
- teknologia (kehitys, sovellukset, vaikutukset)
- onnettomuudet ja rikokset

Yhteiskunta, suulliset ja kirjalliset taidot

Osaan hoitaa auton katsastuksen suomeksi.

Osaan asioida verotoimistossa (mm. pyytää verokortin tai tarkistaa veroprosentin). Osaan täyttää oman verokortin ja ymmärrän, mitä vähennykset, veronpalautus ja mätkyt eli jäännösverot ovat.

Osaan ottaa vakuutuksen (esim. liikenne-, koti-, matka- ja autovakuutus)

Osaan asioida eri viranomaisen kanssa esim. maahanmuuttovirastossa eli Migrissä, sosiaalitoimistossa, Kelassa, TE-toimistossa, Trafissa, poliisin kanssa ja suurlähetystössä:

- Osaan tehdä oleskelulupahakemuksen, jatkaa oleskelulupaa, tehdä kansalaisuushakemuksen, hankkia viisumin, työluvan ja muukalaispassin Migrissä.
- Osaan hankkia henkilökortin ja tehdä rikosilmoituksen poliisiasemalla.
- Osaan hakea kriisitilanteessa apua sosiaalitoimistosta ja tiedän, milloin voin saada heiltä apua.
- Tiedän mitä ovat kulukorvaus, työttömyyskorvaus, opintotuki ja ja osaan hakea niitä Kelasta.
- Ajokortin hankkiminen Trafista.
- Osaat hakea viisumia suurlähetystöstä ja tunnet suurlähetystön toimintaa.